



**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

19 De professione fidei ex decreto Trid. facienda

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

Dices, non protestari fidem illo signo, esse virtualiter illam negare; præcipue cum expresse omnino illius signi, vt signum negationis, à Principe constituta sit. Sed nego assumptum quia licet omnino signi, sit signum à Principe constitutum pro negatione fidei; quia tamen alias significationes legitimas habet, ea de causa à fidelibus absque negatione fidei usurpari potest. Adde non esse signum fidelibus, & infidelibus commune, sed pro solis infidelibus assignatur, vt sic facilius à fidelibus distinguatur. At iam diximus posse Catholicos signum proprium infidelium assumere, quando ex illius assumptione non sequitur specialis honor infidelitatis. Denique si Catholicis obligati essent illud signum assumere, occultari nulla ratione possent, & Princeps infidelis absque vlla difficultate posset omnes cognoscere, comprehendere, & punire quod est grauissimum inconueniens.

Neque obstat supradicta ratio Caeteran. licet enim videtur de carere illo signo, intelligatur de infidelem esse quia negantur te Catholicum fuisse: at hoc in causa esse non potest, te manifestandi; quia ex tali iudicio nullum scandalum sequitur, si autem scient te Catholicum esse, & omittere; merito debent reputare te omittere; non grana delendendi fidem fidei personam occultandi; & sic nulla videtur tibi esse negatio fidei, etiam apparet, sed solum occultatio.

Ad confirmationem respondeo longè diuersum esse examen fidei singulariter alicui factum, vel generaliter, qui enim in singulari examinatur, debet ita procedere, vt nullo modo adstantes intelligerent fidem deserere, & voluntati principis infidelis vultu se anuere, at ex suppositione, quod Princeps pro negatione fidei silentium constituit, si illo tunc variis voluntati principis videris parere, & fidem negare quod ex eo colligitur manifestè quia omnes qui te sciret esse Catholicum, te fidem se interrogatum non profiteri, scandalizarentur, & te inbecillitatis, & inconstantie arguerent. Quæ certè in interrogatione generali, & in signo pro legem constituto non procedunt, vt ex dictis constat. Adde, Per legem non quilibet interrogatur, sed communis, cui interrogationi sufficienter satisfactum est, etiam si plures non respondeant. Quapropter illa dici non potest propria interrogatio, sed incitatio & promotio fidelium, vt se probant: quod cum tanta iactura iniuriam est, & ab eo abstinendum.

PUNCTVM XII.

De professione fidei ex decreto Tridentini faciendâ

- 1 Referuntur decreta, in quibus hæc obligatio fundatur.
- 2 Obligatio faciendi professionem fidei est sub mortali, neque extinguitur transacto bimestri.
- 3 Comprehendit prouisos de beneficiis curam animarum habentes.
- 4 Item Canonicos & dignitates Ecclesiarum Cathedralium.
- 5 Item prelatos regulares quorumcumque ordinum, tametsi ex consuetudine aliquibus in religionibus excusentur.
- 6 Item docentes artes liberales.
- 7 Si obierit canonicatus, vel beneficio professionem fecerit, aliqui te excusant à professione faciendâ in obtentione similis canonicatus, Probabilis tamen est oppositum.
- 8 Vnicui fidei professione pluribus titulis satisfacere potest, tamen si aliqui contrarium sentiant.
- 9 Qui inuidus seruandus se in fidei professione faciendâ.
- 10 Fieri posse per procuratorem; Affirmatur, vt probabilius.
- 11 Limitatur doctrina à Sanchez in Episcopis, sed non videtur approbanda limitatio.
- 12 Assenti se fidei, professionem fecisse, credendum est.
- 13 Ex Bulla Pij IV. & V. varia sunt pœne impositæ, omissis tibus fidei professionem, sed non videntur receptæ.
- 14 Tridentin. imponit priuationem fructuum, & possessionem beneficij decernit non suffragari.
- 15 Explicatur quid sit professionem non suffragari.
- 16 Nulla expectata sententia, tenetur sic omittens fructus restituere secundum probabilem sententiam; probabilis est requiri sententiam declaratoriam criminis.
- 17 Intelligi debet, si culpabiliter omiseris fidei professionem.
- 18 Sub nomine fructuum in hac pœna non veniunt distributiones quotidiana, neque annuaria.
- 19 Quibus est faciendâ fructuum restitutio.

VT huius professionis faciendæ obligatio intelligatur, & ad quas personas se extendat, & sub quibus pœnis præmittenda sunt decreta de hac materia loquentia. Tridentin. namque sess. 14. cap. 12. de reformat. statuit, curam animarum habentes teneantur à die adeptæ possessionis, ad minus intra duos menses in manibus Episcopi, vel eo impedito, coram generali eius vicario, & officiali orthodoxæ nostræ fidei publicè facere professionem; & in Romanæ Ecclesiæ obedientia esse permanentes spondeant, ac iurent. Prouisi autem de Ferd. de Castro Sum. Mor. Pars I.

canonicatibus, & dignitatibus in Ecclesiis cathedralibus non solum coram Episcopo, sed etiam in Capitulo idem facere teneantur, alioqui prædicti omnes prouisi fructus non faciunt suos neque illis possessio suffragatur & sess. 25. cap. 2. de reform. decernit idem Concilium, hanc fidei professionem facere debere quicumque in patriarchas, primates, Archiepiscopos, & Episcopos promoti fuerint, in prima Synodo provinciali in qua ipsi interfuerint. Quod si quis (quod abicit) tenuerit, Episcopi comprouinciales statim summum Pontificem Romanum admonere sub pœna diuinæ indignationis teneantur, interimque ab eiusdem communionem abstineant, Pius tamen IV. in quadam motu proprio, qui est 112. eiusdem & incipit, *in unctam nobis*, datum. Ibid. Nouemb. 1564. supradictum Tridentini decretum extendit ad Prelatos monasteriorum, cõuentuum, domorum, & aliorum quorumcumque locorum, siue regularium ordinum sit, siue militarium. Item Pius V. in alio Motu proprio incipiente, *In sacrosancta*, cuius tenorem refert Eman. Rodriguez 99. reg. tom. 2. q. 72. art. 2. & Nald. verbo fidei professio, ad hanc fidei professionem teneti voluit omnes doctores, Magistros, regentes & alios quoscumque, ac cuiuscumque artis, & facultatis professores, siue clerici, siue laici sint, vel cuiuscumque ordinis regulares, qui docere, vel promoueri voluerint & Congregatio explicuit hanc Bullam locum habere in docentibus prima principia Grammaticæ, Arithmeticæ, Musicæ, & aliarum artium, esto non sit in publicis scholis, sed priuatis domibus; & addit pœna excommunicationis ipso iure, & priuatio beneficiorum omnium, dignitatum, officiorum, feudorum Ecclesiasticorum, & habitatis ad illa, & ad alia in posterum obtinenda aduersus promouentes, qui hanc fidei professionem facere neglexerint, & in promotis nullam esse promotionem.

2 Primo tanquam certum tenendum est obligationem faciendi supradictam professionem esse sub mortali, quia est res grauis, & ad grauissimum finem ordinata, qualis est exaltatio & promotio nostræ fidei, & errorum extirpatio, & sub grauibus pœnis præcepta: sic relato Manuele Rodriguez & aliis docet Sanchez lib. 2. in Decalog. cap. 5. n. 1. sine Bonacina diff. 3. de fide, q. 2. p. 3. n. 14. & 15. Quod si aliquis obligatus fidei facere professionem intra bimestre illam omiserit, tenetur quamprimum possit illam facere, quia non extinguitur obligatio, sed aggravatur; non enim bimestre assignatur, vt terminus finiendæ obligationis: sed vt terminus obligationis exequendæ, & colligitur ex e. cum dilectus, de dolo, & contumacia, vbi Abbas n. 12. & 1. Celsus, ff. de recept. arbit. & ita tenet Nauarr. cons. 11. n. 1 sub. tit. de iureiur. in nomis Garcia 3. part. cap. 3. n. 29. & 30. Sanchez lib. 2. cap. 5. n. 5. Azor tom. 2. lib. 7. cap. 2. q. 4. & 5. Aug. Barbosa 3. part. allegat. 61. n. 22. & alii apud ipsos.

3 Personæ autem, quas hæc obligatio adstringit, sunt primo prouisi de quibuscumque beneficiis curam animarum habentibus; sub quibus veniunt intelligendi Commendatarij aliquarum Ecclesiarum, quibus datur facultas disponendi de fructibus, quia sunt verè beneficiati, & titulum habent. sic Garcia de benef. 3. p. cap. 3. n. 20. Augusti Barbosa de potest. Episc. 3. p. alleg. 61. n. 12. locus verò dicendum est de illis quibus Episcopus Ecclesiæ curam commendat, non tamen de beneficio prouidet. Sanchez lib. 2. c. 5. n. 1. Deinde sub nomine prouisi de beneficiis, comprehendunt videbantur Episcopi, quia prouisi sunt de beneficiis curam animarum habentibus: at quia in sess. 25. c. 2. præcipitur illis in prima Synodo provinciali illam facere, videtur Concilium in supradictis verbis illos comprehendere noluisse. Præterea, quia in manibus Episcopi prouisi de beneficiis debent professionem facere, Ergo sub nomine prouisi non comprehenduntur Episcopi. Verum est hoc ita sit attempto Tridentin. decreto, & Bulla Pij IV. & V. Attena constitutione Gregor. XIV. incipiente, *Onus Apostolica seruitutis*, quamque refert Vgolin. de potest. Episcop. c. 1. §. 3. obligati sunt omnes Episcopi hanc fidei professionem, & iuramentum facere: forma autem huius professionis, & iuramenti traditur in Pontificali Romano auctoritate Clementis VIII. edito, fol. 79. sic Barbosa 3. p. alleg. 61. n. 3.

4 Secundo adstringit supradictum decretum Canonicos, & dignitates Ecclesiarum Cathedralium, sub quibus comprehenduntur Canonici, quantumcumque ab Episcopo sint exempti, quia absolute Canonici sunt sic Felin. Nauarr. & Ledesim. relatis tradit Sanchez lib. 2. cap. 5. n. 2. Garcia de benef. 3. p. cap. 3. n. 21. referens ita censuisse factam Congregationem, Barbosa cum aliis 3. part. alleg. 61. num. 5. Item comprehenduntur Canonici regulares Ecclesiarum cathedralium; quia verè sunt prouisi in canonicatibus Ecclesiarum cathedralium: sic Garcia num. 16. Barbosa n. 6. Coadiutores tamen Canonicorum, licet Canonici nominentur, quia tamen verè, & proprie in canonicatibus non sunt prouisi viuente proprietario, fidei professionem facere non obligantur. Non enim coadiutor possidet canonicatum sed coadiutorium: vt dicit Garcia p. 4. cap. 5. n. 76. sic Barbosa n. 3. Item neque prouisi de capellanis, portionibus, aliisque beneficiis simplicibus in Ecclesiis cathedralibus, Sanchez cap. 5. n. 1 Garcia cap. 3. n. 13. Barbosa num. 25. Adde nec prouisi in canonicatibus, & dignitatibus Ecclesiarum collegiatarum; quia solum de prouisis in Ecclesiis

DE
ASTRO
ALAY
TOM.
IIII

cathedralibus locutum fuit Concilium, sic Sanchez Barbosa, & Garcia supra.

5 Tertio ex Decreto Pii IV. & V. hanc facere professionem tenentur Prælati regulares quorumcumque ordinum, etiam militarium: sic Nauarr. lib. 2. consil. & de iureiurand. consil. 10. in nouis Man. q. regul. com. 2. q. 7. art. 1. Saa verbo fides in fine Barbosa 3. part. allegat. 61. n. 7. Verum Sotbus Capucinus super privilegia mendicantiū, verbo professio, notab. x. inquit. factā Congregationē, & viros doctissimos declarasse non esse in usu cui consentit Sanchez n. 3. affirmans in pluribus religionibus non obseruari, vel quia supradicta Bulla recepta non fuit, vel quia consuetudine est derogata.

6 Quarto ex decreto relati Pii V. omnes docentes artes liberales, quomodocumque eas publicè doceant, tenentur hanc fidei professionem facere, & omnes illi, quibus ad hoc munus per aliquam vniuersitatem testimonium conceditur, notauit Barbosa in declarat. Concil. sess. 24. cap. 12. & 3. p. de potest. Episc. alleg. 61. num. 2.

7 Circa supradicta dubium est, an tentatis, quoties aliquo titulo, scilicet canonicatus, vel dignitatis fidei professionem feceris, illam facere obtinens canonicatum alium distinctum, Negant aliqui te obligatum esse fidei professionem facere, si demisso priori canonicatu, alium obtineas in eadem Ecclesia, secus si in diuersis diocesis, oppidis, vel locis, Verum probabilius existimo te semper obligatum esse, quia absolute prouisus es beneficio, ac si nunquam prouisus fuisses, neque Concilium apposuit aliquod verbum, ex quo hæc limitatio colligi possit, non igitur est recipienda, ex l. de pretio, ff. de Publ. in rem act. cum citatis in libello de principiis vtriusque iur. l. 2. n. 28. & tradit Azor. tom. 2. lib. 7. cap. 2. q. 8. quem videtur sequi Sanchez lib. 2. in Decalog. cap. 5. n. 6. Garcia affirmans sic declarasse Congregationem Cardinalium cap. 3. num. 17. & 38. Barbosa alios referens de alleg. 61. n. 8.

8 Sed quid si intra bimestre assignatum ad faciendam fidei professionem, obtineas cum canonicatu dignitatem, vel gradu doctoris decoreis, satisfaciens vnica fidei professione obligationi illi ex duplici titulo contracta? Et idem est si transacto bimestri, & obitus obligationis faciendæ professionis ratione beneficii adepti illam omittas ob alium titulum?

Negat Barbosa allegat. illa. 61. n. 9. eo quod tituli multiplicentur. Credo tamen probabilius te satisfacere vnica fidei professione, quia illi diuersi tituli ad eandem prorsus rem obligant scilicet ad fidei professionem per eodem tempore faciendam. Ergo facta fidei professione duplici titulo videtur factam. Item illa professio alicui titulo satisfaciens, sed non est maior ratio, quare vni potius, quam alteri satisfaciatur. Ergo vtrique satisfaciens, sicut cum professio faciendæ est coram Episcopo, & Capitulo, & Episcopus est in capitulo, & præsentem illo sit professio non debet iterum extra alia fieri, vt dicemus. Et ita tenet Nauarr. lib. 2. consil. sub tit. de iureiurando, consil. 12. in fine, in nouis Manuel. Rodriguez regul. q. 9. com. 2. q. 7. art. 3. Sanchez lib. 2. cap. 5. num. 6.

9 Modus autem quem debent supradicti obseruare, traditur in Concilio Tridentino, & in Bulla Pii IV. & declarat Quarta in summ. Bullarū, verbo fidei professio, & Franc. Leo in thesaur. fori Ecclesiast. 2. p. cap. 10. n. 23. Pro cuius intelligentia aduerte primo, esse Concilium dicat professionem faciendam esse in manibus Episcopi, vel eo impedito coram eius vicario, non esse intelligendam de necessitate, sed de convenientia. Quare est Episcopus impeditus non sit, potest fieri coram eius vicario: & ita tenet Garcia 2. part. de benef. c. 3. n. 23. Barbosa 2. part. alleg. 61. n. 16. secundo aduerte, cum ratione canonicatus, vel dignitatis teneris fidei facere professionem coram Episcopo, & Capitulo: si Episcopus in Capitulo existat, cum tu professionem emittis, sufficienter vtrique obligationi vnica professione satisfaciens; nec teneris iterum foras, coram Episcopo, vel eius vicario proficere, quia absolute coram Capitulo, & Episcopo fecisti professionem, ergo satisficisti Concilio, sic Garcia 3. de benef. cap. 2. n. 24. referens decem esse in vna Segurina: consentit Barbosa supra 17. Tertio aduerte Sede Episcopali vacante professionem faciendam esse coram vicario Capituli, non coram Capitulo, quia per vicarium, & non per Capitulum administratur iurisdicctio, ideoque magis vicarius, quam Capitulum repræsentat Episcopum, sic Garcia num. 27. & 28. Barbosa, num. 18.

10 Sed est difficultas grauis in hac materia, an possis per procuratorem facere fidei professionem, cum absentes, vel impeditus; Additio ad Nauarr. consilia lib. 2. consil. 11. de iureiurand. consil. 11. in fine, in nouis, asserit censuisse sacram Congregationē id fieri non posse, consentit Vgolinus de off. & potest. Episc. cap. 50. §. 16. n. 1. fauet Nicol. Garcia 3. part. cap. 3. n. 75. asserens sic renouisse Rotam, & expresse negari posse per procuratorem Stephan. Gratian. discipul. forens. cap. 16. n. 22. Moueri possunt, quia professio fidei, actus videtur esse personalis: tum quia est indicatus interioris assensus: tum & præcipue quia illam professionem intendit Ecclesia subditos in fide stabilire, & obligare, ne deficiant, ad cuius finis consequutionem summe conuenit fieri fidei professionem per propriam personam.

Nihilominus probabilius est, fieri posse per procuratorem, quia regulariter ea quæ quis facere potest per se ipsum, potest & per procuratorem, nisi à canone & lege aliqua limitetur l. 1. ff. de procuratorib. cap. qui per alium, & cap. potest quis de regul. in 6. Item iuramentum potest præstari per procuratorem, cap. in de iuram. calumm. in 6. cap. 1. §. verum de statu regul. & ita sentiant Nauarr. illo consil. 11. de iureiurand. nu. 2. Azor 2. part. l. 7. cap. 2. quest. 6. Sanchez cap. 5. n. 7. Barbosa n. 20. praxis Episcopalis, 2. part. verbo fidei professio, & alii Neque obstat contraria Nego, inquam, ita esse actum personale, vt per procuratorem fieri non possit: nam licet sit interioris consensus indicatus, etiam contractus matrimonii id ipsum habet; & tamen per procuratorem fit. Quod vero per professionem intendat Ecclesia profertens firmos habere in fide, probat conuenientiam faciendi professionem per propriam personam, non necessitatem.

11 Limitat autem supradictam doctrinam Sanchez illo n. 7. in professione fidei faciendā ab electis in Episcopatum, vel translatis ad alium Episcopatum, & dicit hos in manibus Episcopi signati à Pontifice per se ipsos facere professionem debere; & non per procuratorem: & ita duos viros doctissimos à se consultos respondisse. Moueri ex verbis Bullæ Pontificiæ committentis certo Episcopo, vt supradictam fidei professionem, nomine ipsius Pontificis acceptet. Ne propter ad Sedem Apostolicam accedendo personaliter laborare cogatur, volentes parere laboribus, & expensis fraternitati vestræ committimus. At si hæc fidei professio fieri posset per procuratorem, non esset opus labori, neque expensis parceret; neque alicui Pontificem vires suas committere, vt nomine ipsius acceptet, potest Episcopus Romano procuratori potestatem dare, vt nomine ipsius in Pontificis manibus prædictam fidei professionem emittet. Fateor ex supradictis verbis leg timè deduci, Pontificem præsupponere Episcopum per se ipsum fidei facere professionem debere, saltem ex conuenientia: cum obligationi ex decencia, & conuenientia voluit parere, committendo vires suas alicui Episcopo. An autem coram illo Episcopo teneatur per se ipsum fidei facere professionem, & per procuratorem facta nulla sit, non satis videtur colligi ex supradictis verbis, quia nullum videtur esse verbum hæc obligationem imponens ipsi Episcopo faciendi per se ipsum in manibus Pontificis, & non per procuratorem.

12 Sed inquires, an credendum sit parti affirmanti fidei professionem fecisse?

Respondet affirmatiuè Aloysius Riccius in praxi fori Ecclesiast. dec. 681 aliis in nouis edit. 580. & cum eo Barbosa 3. p. alleg. 61. n. 21. dummodo collatio beneficii sit decennalis ex resolutis per Flamin. de resignat. lib. 3. q. 6. n. 74. Et credo hoc verum esse, cum non teneatur quis professionem facere coram multis testibus, aliis si allerent professionem fecisse non creditur, nisi probet, debet testimonium authenticum semper exhibere, re aut ita publice fidei professionem facere, vt semper id conuictus posset, quod nullibi video esse cautam.

13 Penæ impositæ professionem omittentibus variæ sunt tam in Concilio Tridentino, quam in supradictis constitutiōibus Pii IV. & V. Et quidem constitutio Pii IV. imponit excommunicationem latæ sententiæ, non quidem aduersus promotos in aliquo gradu, & legentes aliquam autem liberalem sine professione fidei facta, sed aduersus promouentes & permitentes eos legere sine huiusmodi professione; & ultra excommunicationem latæ sententiæ non referuatam, inducit ipso iure prauationem beneficiorum, dignitatum, officiorum seu forum Ecclesiasticorum, & inhabilitatem ad illa, & ad alia in posterum obtinenda, Aduersus autem sic promotos, & legentes inducit nullitatem gradus, seu promotionis: sic Scribus Capucinus super privilegia mendicantiū, verbo professio fidei notab. 4. Sanchez lib. 2. cap. 5. n. 4. Bonacina disp. 3. de fide. quest. 2. p. 2. d. 1. 15. quamuis Emanuel. Rodriguez ib. 2. q. 9. regul. q. 7. art. 2. dicat excommunicationem latæ sententiæ, & alias penas tam contra promouentes, quam contra promotos fieri: Sed quod diximus ex textu conformius. Aduerte tamen cum Barb. in remiss. Concil. Trident. sess. 14. cap. 11. pag. mibi 142. Congregationem Cardinalium censuisse locis iis, in quibus tantum gymnasia publica, Bullam Pii V. hæc penas non impoluisse ordinariis, si patientur quemque quoquo modo docere litteras, priusquam fidei professionem faciat. Adde neque supradictam Bullam quoad penas ibi contentas, neque etiam quoad eius obligationem videri vsum receptam, sic Suarez de fide, disp. p. 14. sect. 6. numer. 2. indicat Sanchez supra num. 4. sine.

14 Concilium autem Tridentinum imponit recipientibus beneficia, canonicatus, & dignitates & fidei professionem non facientibus intra bimestre à die adeptæ possessionis, vt non faciant fructus suos, neque illis possessio suffragetur. Circa quod decretum aduerte retinendum constitutum duotum mensium incipere à die adeptæ possessionis: quare est tua culpa possessionem beneficii obtenti non accipias, non peccas, nec peccas incurris ob non factam professionem, sic Nicol. Garcia 3. part. de benef. cap. 3. num. 32. Barbosa 3. part. de potest. Episc. alleg.

alleg. 61. n. 25. Accepta tamen possessione si intra duos mensis professionem facere omittis, toto tempore quo ita perfertis non facis fructus tuos, etiam si postea professionem emittas...

15 Cum autem in Tident, dicitur professionem beneficij omittenti fidei professionem non suffragari, non est intelligendum titulum beneficij, & possessionem ipsam reddi nullam in se, sed solum reddi nullam quoad effectum percipiendi fructus...

16 Sed est difficultas, an omittens hanc fidei professionem nulla spectata sententia saltem declaratoria criminis teneatur restituere fructus perceptos? Affirmat Azor tom. 2. lib. 7. cap. 2. quæst. 1. in fine. Petrus de Ledesma 2. tom. summ. tract. 1. cap. 4. post. 10. conclus. difficult. 1. Garcia 3. part. de benefice, cap. 3. num. 3. 1. Vgolia. de offic. & potest. Episcop. cap. 50. §. 26. n. 4. Movenitur, quia si omittens professionem, fructus non tenentur ante sententiam restituere...

Ceterum est iustissima sententia satis fit probabilis, probabilior mihi videtur sic omittentem non teneri fructus restituere, quousque sententia declaratoria criminis adueniat; sic Nauar. consil. 11. n. 1. de iureiur. in 2. edit. Sanchez lib. 2. cap. 5. n. 10. Man. Rodriguez tom. 2. regul. 99. q. 72. art. 3. Barbosa 3. part. alleg. 61. n. 28. Præcipua ratio est, quia decretum hoc est penale: ergo benignius, quoad fieri possit, interpretandum est: sed potest interpretari, ut non faciat fructus suos, neque possessio suffragari, data sententia declaratoria, & non ante illam. Ergo hoc modo explicandum est. Et confirmat optimè Sanchez ex his que habentur sess. 23. de reformat. cap. 1. ubi quia Concilium prætendebat non residentes obligare ante ullam iudicis sententiam ad restitutionem fructuum, h. quos perciperent. id declarauit. Cum ergo id ipsum non fecerit, in hac parte mitius se voluit habere; ac prout voluit, ut solum post sententiam intelligatur fructus esse restituendos; ex his que constat solutio rationis contrarie. Fateor possessionem multum accipienti beneficium suffragari ad fructus percipiendos, & retinendos in conscientia, dum non condemnatur: ac facta condemnatione neque fructus esse suos, neque possessione aliqua se posse tueri.

17 Verum est ante omnem sententiam declaratoriam criminis tenentis fructus restituere: ac hoc intelligendum esset, si in culpa fuisset omittens fidei professionem: nam si ignarus decreti Tidentini, vel illius immemor omittens, nullo modo in conscientia obligatus es restituere, sed omnes fructus facis tuos, ac si verè professionem emisisses; quia priuatio fructuum est pœna, quæ actate non potest, ubi culpa non præcedit: sic tenent plures referens Sanchez n. 13. Garcia n. 66. Vgolin. n. 5. Azor lib. 7. cap. 2. q. 2. Barbosa n. 29 & alij apud ipsam, Ex quo

Errâ, de Castro Sum. Mor. Pars 1.

infert Sanchez, & Azor te non amittere fructus, si procurator cui mandatum dediti faciendi fidei professionem, non fecit te infelo absque culpa, quia est eadem ratio.

18 Sub nomine fructuum, quibus omittens professionem fidei priuatur, alicui potest videri comprehendi distributiones quotidianas, etiam si in illis glossa non constiterit, & annuaria, quia hæc etiam videntur esse præbendæ fructus, siquidem nisi in præbenda prouisus esses, ea obtinere non posses.

Ceterum dicendum est non comprehendi has distributiones quotidianas, & annuaria; quia esto alius à Canonico eas non lucretur; at non sunt fructus canonicatus, sed ministerij personalis, & canonicatus, est solum conditio: & ita tradit Azor tom. 2. lib. 7. cap. 2. q. 3. Stephan. Gratian. discipul. forens. cap. 166. n. 22. Sanchez lib. 2. in Decalog. cap. 5. num. 10. sine. Gonzalez ad regul. 8. cancell. §. 6. proxm. n. 170. Barbosa alleg. 61. n. 30. Garcia illo cap. 3. n. 60. Aloysius Riccius in collect. decis. collect. 1451. & alij.

19 Quibus autem hi fructus applicandi sint, cum debent restitui, Concilium non determinat. Azor cap. 2. quæst. 3. & Sanchez illo n. 10. dicunt pauperibus, vel fabricæ Ecclesiæ, aut alteri pio loco applicandos esse: quod de beneficiis curam animarum habentibus, & de dignitatibus, personaribus, & officiis habentibus fructus extra mensam capitularem intelligendum est, iuxta decretum Tidentini sess. 22. cap. 3. de reformat. dicentis fructus horum non residendum applicandos esse fabricæ, si indigeat, vel alteri pio loco, arbitrio episcopi. At si canonicatus, vel dignitas habeat fructus in mensa capitulari, existimat Barbosa de potestate Episcopi, 3. par. allegat. 61. in fine, cum Garcia 3. p. de benef. c. 3. à n. 40. restituendos esse Capitulo, sicut fructus non residendum, aut excommunicatorum. Et addita esse restituendos Capitulo, ut non possint se componere cum Capitulo soluta al qua parte, neque ordinarium condonare illam restitutionem posse. Alicui videbitur probabile hos fructus applicari posse pauperibus, fabricæ, vel alteri pio loco, & non esse necessarios reddendos Capitulo, sicut fructus non residendum; quia omittens professionem verè extitit à Capitulo fructus, & fecit suos, interim dum non condemnatur; quod secus est in excommunicatis, & non residentibus. At credo probabilius esse, Capitulo esse reddendos adueniente sententia. Nam illi fructus sunt Capituli, quos non transferit in omittentem fidei professionem, nisi dum sententia declaratoria criminis non est. Ergo stante illa sententia reddendi sunt fructus Capitulo, ac si nunquam à Capitulo essent extacti.



DISPVATIO II.

De infidelitate, qua est vitium contrarium fidei.

IN præcedenti disputatione explicuimus essentiam fidei, eiusque obligationem. Restat de vitio contrarium disputare, & illorum remediis. Duplex est vitium contrarium fidei. Primum infidelitas. Secundum hæresis. Hæc inter se distinguuntur tanquam continens à contento, infidelitas enim fidei quoad omnia opponitur: hæresis quoad aliquam partem; vel ut alijs placet, infidelitas est vitium hominis nolentis fidem suscipere; hæresis, iam susceptam relinquens. In præfati disputatione agemus de infidelitate, & illius remediis; in sequenti de hæresi.

PUNCTVM I.

Quid infidelitas sit, & quotplex.

- 1 De qua infidelitate sit sermo.
2 Triplex est infidelitas, & earum definitio apponitur.
3 Distinguitur essentialiter affirmant aliqui.
4 Probabilis est oppositum.
5 Satisfit contrariis rationibus.
6 An satisfacias confessioni, si dicas te deseruisse fidem, quin declares, fuerint Paganismo, Iudaismo vel hæresi?
7 Comprehdendatur ne omnis infidelitas sub his tribus infidelitatis speciebus, Proponitur ratio dubitandi.
8 Resoluitur comprehendendi.
9 Satisfit contrariis.
10 Quid de Apostasia dicendum est?
11 Hæresis est omnium grauior infidelitas, tamen si Paganismus magis extendatur.

1 L Oquimur in præfati non de infidelitate veritatis contraria, sed de infidelitate contraria fidei, vitium theologice. Hæc ergo definiti potest, ut sit peccatum ex natura sua excludens

DE
ASTR
IA
TOM.